

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 49. ТОМ 1
ISSUE 49. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 28.04.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомяра]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 49. Том 1. – 290 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дугчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомяра І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSe., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомяра І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомяра І.М., 2022

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 5 from 28.04.2022)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 49. Volume 1. – 290 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andriev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomrya** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiw** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of History, Associate Professor, Head of the Chair (Bogdan Khmelnytskyi State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustyenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanishyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 – History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

УДК 811.133.1:378.147

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/49-1-26>

Каталін ГНАТИК,

orcid.org/0000-0003-4975-6266

доктор філософії,

доцент кафедри філології

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
(Берегово, Закарпатська область, Україна) *hnatik.katalin@kmf.org.ua*

Катерина ФОДОР,

orcid.org/0000-0002-5086-0944

доктор філософії,

доцент кафедри філології

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
(Берегово, Закарпатська область, Україна) *fodor.katalin@kmf.org.ua*

ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

У статті актуалізовано необхідність удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної мови. Це підтверджено тим, що в сучасних умовах вивчення іноземної мови головну роль набувають навички ділової комунікації в усній та письмовій формах, володіння якими неможливе без сформованих граматичних навичок. Встановлено, що в сучасних умовах очевидним та загальноvizнаним є той факт, що граматичний аспект виконує значну роль у навчанні іноземної мови, оскільки граматичні навички та вміння є найважливішим компонентом мовних умінь (читання, говоріння, аудіювання та письма). На основі узагальнення досвіду сучасних науковців-методистів і власного педагогічного досвіду підсумовано, що формування граматичних навичок – це складний і тривалий процес, тому завдання викладача полягає в підборі такого комплексу вправ, які б максимально швидко та ефективно допомогли студентам опанувати граматику іноземної мови з її подальшим використанням в комунікативних ситуаціях.

У статті на основі здійсненого аналізу науково-методичної літератури виявлено специфіку граматичного аспекту вивчення іноземної мови, умови та етапи формування й удосконалення граматичних умінь і навичок, типи вправ для досягнення поставлених цілей.

Мета статті полягає в аналізі існуючих підходів до граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови та розробці комплексу вправ щодо вдосконалення граматичних навичок та розвитку умінь студентів закладів вищої освіти. З метою вдосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної мови запропоновано використання технології «перевернутого класу» на основі електронного курсу з дисципліни «Іноземна мова» в LMS Moodle та комплексу комунікативних вправ на основі текстів професійної спрямованості з метою підвищення інтересу та мотивації студентів до вивчення іноземної мови.

Перспективами подальших досліджень визначено створення комплексу вправ на основі пізнавальних текстів професійної спрямованості для вдосконалення граматичних навичок і розвитку мовленнєвих умінь студентів різних напрямів підготовки.

Ключові слова: граматика, іноземна мова, граматичні навички, тексти професійної спрямованості, комунікація.

Katalin HNATYK,

orcid.org/0000-0003-4975-6266

Doctor of Philosophy,

Associate Professor at the Department of Philology

Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education
(Beregovo, Transcarpathian region, Ukraine) *hnatik.katalin@kmf.org.ua*

Kateryna FODOR,

orcid.org/0000-0002-5086-0944

Doctor of Philosophy,

Associate Professor at the Department of Philology

Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education
(Beregovo, Transcarpathian region, Ukraine) *fodor.katalin@kmf.org.ua*

GRAMMATICAL ASPECT OF LEARNING A FOREIGN (ENGLISH) LANGUAGE: FROM THEORY TO PRACTICE

The article highlights the need to improve the grammatical aspect of learning a foreign language. That is proved with the fact that in modern conditions the skills of business communication in oral and written forms, mastering of which is impossible without formed grammatical skills, taking a place in learning a foreign language. It has been established that in modern conditions it is obvious and generally accepted that the grammatical aspect of a foreign language plays a significant role in foreign language teaching, as grammatical skills and abilities are the most important component of language skills (reading, speaking, listening and writing). On the basis of generalization of the experience of modern scientists-methodologists and own pedagogical experience it has been summarized that formation of grammatical skills is a compound and long-lasting process, that is why the task of the teacher is to select such a complex of exercises that would help students quickly and effectively master the grammar of a foreign language with its further use in communicative situations.

On the basis of the provided in the article analysis of scientific and methodical literature a specific of grammatical aspect in learning a foreign language, conditions and stages of formation of grammatical aspect of learning a foreign language, conditions and stages and improving the grammatical abilities and skills, types of exercises for achieving the set goals, has been revealed

The purpose of article is in analyzing different approaches for the grammatical aspect of learning a foreign (English) language and forming a complex of exercises on improving grammatical skills and developing of skills of students of the institutions of higher education. In order to improve the grammatical aspect of learning a foreign language, using a technology of «inverted class» on the basis of electronic course on the discipline of «Foreign Language» in the LMS Moodle and the complex of communicative exercises on the basis of professional orientation texts in order to increase the interest and motivation of students for learning a foreign language have been proposed.

The prospects for further studies determine the creation of a complex of exercises based on cognitive of professional orientation texts to improve grammar skills and development of speech skills of students in various fields of training.

Key words: *grammar, foreign language, grammatical skills, professional orientation texts, communication.*

Постановка проблеми. Навчання практичному володінню іноземною мовою передбачає засвоєння студентами фонетичного, лексичного та граматичного аспекту усного та письмового іншомовного мовлення, що перебувають у тісному взаємозв'язку один з одним. Граматика – один з основних аспектів мови, оскільки повноцінна комунікація неможлива без володіння нею. Саме граматика іноземної мови одночасно виконує освітню функцію (дає змогу краще усвідомити будову рідної мови), а також практичну функцію (забезпечує правильне оформлення усних і письмових висловлювань). Проблема граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови набуває особливої значущості на початковому етапі навчання у закладах вищої освіти (ЗВО), де закладається основа володіння граматично правильною усною мовою, відбувається активне формування необхідних граматичних навичок (Murphy, 2012: 21).

Результати регулярного вхідного тестування студентів першого курсу з граматики, як правило, демонструють низький рівень сформованості цього виду навичок (Тарнопольський & Кабанов, 2019: 36). Як підкреслюють провідні західні методисти, недостатній рівень граматичних навичок стає непереборним бар'єром на шляху формування не лише мовленнєвої, а й соціокультурної компетентності студентів (Evans, Dooley & Edwards, 2015). Серед найпоширеніших поми-

лок доцільно виокремити порушення порядку слів і, відповідно, неправильна побудова запитань та вибір необхідного допоміжного дієслова, невміння правильно будувати та вживати видочасові форми дієслова, пропуск або неправильне вживання прийменників та артиклів.

Однак варто зазначити, що граматичний аспект вивчення іноземної мови не є самоціллю, граматика – один з найважливіших засобів оволодіння мовою, невід'ємний компонент усіх видів мовленнєвої діяльності. Вивчення граматичного аспекту іноземної мови базується на формуванні специфічних для цієї мови механізмів так, щоб у студентів засвоювалися певні граматичні знання, щоб вони були «в робочому стані» (Wilkinson & Edwards-Groves, 2014).

Аналіз досліджень. За останнє десятиліття граматичному аспекту вивченню іноземної (англійської) мови присвячено значну кількість науково-дослідних робіт, що свідчить про актуальність і невирішеність проблеми повною мірою. Розглянемо сучасні підходи вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови та проаналізуємо доцільність їхнього використання у ЗВО.

Так, американський дослідник С. Торнбері (S. Thornbury) (2004) вважає, що навчання граматиці передбачає відображення правил для побудови речень. Автор ототожнює поняття «граматика» і «правила». Дещо іншого погляду дотри-

мується Д. Ларсен-Фрімен (D. Larsen-Freeman) (2003), яка вказує на динамічний характер граматики. На її думку, це не сфера знання, а навичка або процес, в якому студенти вчаться використовувати граматику осмислено в різних ситуаціях спілкування. Тому авторка називає цей процес «grammaring», здатністю використовувати граматичні структури осмислено, точно і правильно, висловлюючи тим самим власні потреби.

Для навчання граматики Р. Болайто (R. Bolitho) (2011) пропонує використовувати холистичний підхід (holistic approach). На думку науковця, розуміння того, як граматичні конструкції функціонують у контексті, сприяє формуванню цілісного уявлення про мову. У таких умовах свідомою робота із засвоєння іноземної мови сприяє розумовому розвитку студентів і розвитку дослідницьких умінь, розвиває мовну інтуїцію на основі емоційних механізмів. Контекстуальний підхід до вивчення граматики підтримує й М. Куреші (M. Qureshi) (2020) та пропонує технологію, засновану на виправленні помилок у тексті. Пошук, аналіз та виправлення помилок у контексті дає змогу засвоїти функцію граматичної форми, що, згідно з дослідженням, у подальшому позитивно відбивається на письмовій мові студентів.

Прибічники лексичного підходу розглядають граматику, що цілком логічно, у зв'язку з лексикою, називаючи її «лексикалізованою граматику» (lexicalised grammar). Так, І. Андрусак переконана, що з граматичними явищами необхідно працювати в контексті. У таких умовах мова і мовлення розглядаються як єдине ціле, а не окремі випадки лексичних і граматичних явищ. Такий підхід дає змогу одночасно аналізувати мовні явища індуктивно і дедуктивно, а контекст є джерелом додаткової мовної практики (Андрусак, 2019: 286).

Не варто залишати поза увагою комунікативний підхід до навчання граматики. Комунікативний підхід, на думку Л. Кокоріної та М. Літунової (2020), передбачає занурення студента в мовний процес, що забезпечує природніше середовище для сприйняття іноземної (англійської) мови, ніж заняття з домінуючою роллю формальної граматики. Ще один прибічник комунікативного методу В. Глотова вважає, що граматика є не системою форм і правил, а системою дій, які особистість здійснює і використовує в процесі іншомовної комунікації (Глотова, 2016).

Граматичні навички, за твердженням А. Шехтера, за своєю природою комунікативні, відтак – мають формуватися і розвиватися в автентичному комунікативному контексті. Таким контекстом і матеріалом для вивчення граматики можуть бути

зарубіжні серіали. Науковець розкриває освітній потенціал серіалів, що є джерелом для вивчення культури, традицій, розширення словникового запасу та вдосконалення граматичних навичок (Shechter, 2018: 100).

Відтак, здійснений аналіз науково-методичної літератури дає змогу узагальнити, що граматичний аспект вивчення іноземної мови студентами потребує особливого відбору навчального матеріалу, а також використання специфічних методів і прийомів навчання.

Мета статті – проаналізувати існуючі підходи до граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови та розробити комплекс вправ щодо вдосконалення граматичних навичок та розвитку умінь студентів ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Насамперед необхідно виявити особливості граматичного аспекту вивчення іноземної мови студентами ЗВО. Саме у 1–2 семестрах у ЗВО відбувається систематизація, закріплення та розширення граматичних знань, умінь і навичок, здобутих у школі. Основна увага спрямована на підвищення автоматизму вживання цих граматичних явищ у мовленні та на залучення в граматику механізмів знову засвоєваної лексики. Водночас навіть ті явища, які студенти вивчали раніше в школі, пізнають уже в нових аспектах: оволодіння граматичними операціями диференціювання, специфічними прийомами роботи над складними оригінальними текстами професійної спрямованості. Набір граматичних явищ, які студенти ЗВО повинні не лише розпізнавати, а й використовувати у мові, досить широкий, цей матеріал вивчався у шкільній програмі. В умовах ЗВО з обмеженою кількістю навчальних годин виправляти проблеми загальноосвітньої школи і глибоко вивчати будь-які розділи англійської мови неможливо (Тарнопольський & Кабанов, 2019: 103). Тому пропонуємо зосередити увагу не на формуванні граматичних навичок, а на вдосконаленні навичок і розвитку вмінь професійної комунікації, а граматичний аспект мови сприятиме цьому. Граматика залишається незмінною і не залежить від рівня освіти (дошкільнята/школярі/студенти), це свого роду основа, яка у ЗВО вдосконалюється у вигляді професійних лексичних одиниць.

Для визначення стратегії роботи над граматичним аспектом вивчення іноземної (англійської) мови розглянемо поняття «граматичні навички», умови та специфіку їхнього формування і розвитку. З позицій комунікативного підходу граматичні навички визначаються як синтезовані дії на вибір моделі, адекватної мовленнєвому завданню в пев-

ній ситуації, оформленню мовної одиниці будь-якого рівня, що здійснюється в навичкових параметрах і є однією з умов виконання мовної діяльності (Глотова, 2016). З визначення випливає, що граматичні навички передбачають дві послідовні операції: вибір відповідної моделі та її оформлення.

У традиційній методиці навчання граматиці формування таких операцій відбувається послідовно, тобто спершу пропонується граматичне правило, на основі якого надалі формуються граматичні навички. Як показує практика, у межах такого підходу студенти відчують труднощі в ситуаціях реального спілкування, оскільки оформлення мовної одиниці відбувається у відриві від ситуативності та функціональності. Згідно з комунікативною методикою форма та функція повинні засвоюватися одночасно, водночас ключова роль належить саме функції. Граматичні правила як теоретичні знання не забезпечують утворення відповідних мовних навичок і вмій (Нипадимка, 2020). Граматичний аспект іноземної (англійської) мови необхідно вивчати не шляхом викладу і засвоєння теорії, а шляхом практичного закріплення тих чи інших явищ та особливостей.

Багато дискусій виникає стосовно ефективності вправ, спрямованих на граматичний аспект вивчення іноземної (англійської) мови. Серед основних типів виокремлюють: мовні, умовно-мовленнєві та мовленнєві. *Мовні вправи* характеризуються відсутністю ознак комунікативності (ситуативність, наявність мовленнєвого завдання). Завдання мають здебільшого формальний характер, наприклад: вставте потрібну форму дієслова, виберіть артикль / прийменник, з'єднайте частини речень. Варто зазначити, що значна кількість зарубіжних навчальних посібників з граматики побудовані саме за таким принципом і можуть бути рекомендовані в якості домашнього завдання (Murphy, 2012). Також варто згадати різні онлайн-ресурси для роботи з граматикою: BritishCouncil (<https://learnenglish.britishcouncil.org/>), EnglishGrammar (<https://www.englishclub.com/grammar/>), спрямовані на механічне тренування граматичних явищ. Їх доцільно використовувати в роботі зі студентами ЗВО додатково і самостійно, особливо якщо є прогалини у знаннях. Недоліком цих ресурсів є відсутність комунікативності у вправах та неможливість контролю викладачем.

Умовно-мовленнєві вправи мають деякі елементи мовної комунікації, а саме імітують мовну комунікацію в навчальних умовах. Наприклад: складіть речення, які характеризують Вас, Ваш досвід і досягнення, використовуючи PresentPerfect/PastSimple, окресліть компетент-

ності фахівця Вашої майбутньої сфери професійної діяльності, використовуючи модальні дієслова тощо. Мовленнєві вправи повністю відповідають процесу природної комунікації та використовуються в різних видах мовленнєвої діяльності: говорінні, аудіюванні, читанні, письмі. Цей тип вправ є найбільш творчим і складним для студентів, він завершує всю систему вправ і спрямований на розвиток мовленнєвих умінь (Павліщева, 2021).

Наприклад: напишіть/розкажіть/представте правила техніки безпеки на робочому місці, академічні досягнення і плани подальшого навчання та саморозвитку. Відтак, умовно-мовленнєві та мовленнєві вправи передбачають використання одних і тих самих граматичних явищ за умови ускладнення завдання. Такі ситуативно спрямовані вправи відтворюють реальні ситуації спілкування, спонукають висловити власні думки у межах освоєного матеріалу.

Удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови потребує відбору матеріалу, на основі якого будуть удосконалюватися граматичні навички. Граматичний матеріал у більшості навчальних посібників недостатньо пов'язаний з лексичним матеріалом і текстами, вправи не завжди співвідносяться з тематикою і проблематикою, ситуаціями і мовними завданнями навчального спілкування. Граматичні вправи спрямовані на відпрацювання форми граматичного явища і не виходять на рівень їхнього використання у мові, що не стимулюють студентів до реального спілкування.

Для вирішення завдання щодо вдосконалення граматичних навичок та розвитку умінь пропонуємо використовувати навчальні тексти професійної спрямованості як основу для вправ. Переваги використання текстів професійної спрямованості полягають у тому, що вони цікаві й пізнавальні для майбутніх фахівців тієї чи іншої сфери, що позитивно відбивається на мотивації студентів. Такі тексти комунікативні, оскільки на основі мовленнєвого завдання спонукають студентів висловити власне ставлення, думку і позицію. Навчальні тексти професійної спрямованості функціональні, оскільки відображають функцію граматичного явища у певній ситуації. На основі навчальних текстів професійної спрямованості можлива побудова комплексу вправ, які відповідають вимогам комунікативності.

Удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови у ЗВО на комунікативній основі передбачає використання навчальних текстів професійної спрямованості як підґрунтя для комплексу вправ у межах тем, передбачених

програмою. Особливістю вправ, що входять у цей комплекс, є їхня комунікативна спрямованість, ситуативність, наявність мовленнєвого завдання, врахування інтересів і досвіду студентів. Удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної (англійської) мови передбачає декілька взаємозалежних етапів. Перед вивченням нової теми та роботою з граматичним аспектом мови ефективно використовувати технологію «перевернутого класу». Також доцільним є використання платформи LMS Moodle, на якій розміщують курси для самостійної роботи студентів з можливістю контролю засвоєння матеріалу викладачем. Цей матеріал також супроводжується мовними вправами, правильність виконання яких контролюється викладачем. Далі необхідним є створення на заняттях умов для практичного застосування досліджуваного матеріалу в різних видах мовленнєвої діяльності. Вправи на основі текстів професійної спрямованості передбачають ідентифікацію досліджуваного явища, визначення його функції, диференціацію від інших подібних явищ, практичне застосування в заданих умовах згідно зі стадіями вдосконалення граматичних навичок. Широкого застосування потребують і порівняльні таблиці, наприклад, вищо-часові форми дієслова в англійській мові, що є своєрідною зоровою опорою для студентів. Навчання граматичному аспекту іноземної мови на комунікативній основі полягає в організації освітнього процесу не від теорії до практики, а від осмислення функції крізь практичне застосування вивчених явищ за умови іншомовного спілкування.

Відтак, удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної мови на основі технології «перевернутого класу» в LMS Moodle, комплексу

вправ на основі текстів професійної спрямованості є ефективним способом підвищення рівня володіння граматику та англійською мовою студентами загалом. Це зумовлено тим, що у межах такого навчання не вивчаються окремі правила і не виконуються відокремлені граматичні вправи. Всі завдання пов'язані з темою та проблемою заняття, його лексичним наповненням, де одночасно вдосконалюються граматичні навички.

Висновки. Удосконалення граматичного аспекту вивчення іноземної мови у ЗВО передбачає вдосконалення граматичних навичок з можливістю корекції та розвитку вмінь. У навчанні граматичного аспекту іноземної мови засвоєння форми і функції повинно відбуватися одночасно на основі функціональності. Найефективнішими вправами у роботі з граматичним матеріалом є умовно-мовленнєві та мовленнєві вправи, які спонукають до висловлення власної позиції, мотивують до професійного спілкування. Аналіз навчальних посібників з англійської мови для ЗВО засвідчив, що граматичний аспект вивчення іноземної мови практично не пов'язаний з лексичним аспектом мови. Використання навчальних текстів професійної спрямованості для вдосконалення граматичних навичок та розвитку мовленнєвих умінь дає змогу досягти ефективних результатів вивченні граматики та лексики і позитивно впливає на мотивацію студентів.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у створенні навчального посібника з пізнавальними текстами професійної спрямованості для вдосконалення граматичних навичок та розвитку мовленнєвих умінь та розробки комплексу вправ для студентів різних напрямів підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусак І. The lexical approach to EFL teaching: methodological foundations and pedagogical implications. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2019. Вип. 17. С. 281–292.
2. Глотова В. Комунікативний метод викладання англійської мови: перспективи розвитку. *Studia methodologica*. 2016. Вип. 42. С. 93–97.
3. Кокоріна Л., Літунова М. Комунікативно спрямовані методи і прийоми навчання граматики англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 27 (3). С. 128–132.
4. Нипадимка А. Використання світлин як спосіб підвищення мотивації учнів під час вивчення граматики англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 30 (4). С. 163–167.
5. Павліщева Я. Засоби ефективного розвитку комунікативних навичок на заняттях з іноземної мови. *Молодий вчений*. 2021. Вип. 9 (97). С. 340–344.
6. Тарнопольський О. Б., Кабанов М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
7. Bolitho R. Holistic Grammar Teaching. *English Teaching Professional*. 2011. Vol. 73. P. 4–8.
8. Evans V., Dooley J., Edwards L. *Upstream C1 Advanced. Student's Book*. Newbury: Express Publishing, 2015. 262 p.
9. Larsen-Freeman D. *Teaching language: from grammar to grammaring*. Boston, MA: Heinle ELT, 2003. 315 p.
10. Murphy R. *English Grammar in Use*. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 399 p.
11. Qureshi M. A. Grammaticality Judgment Task: Reliability and Scope. *The Journal of Asia TEFL*. 2020. Vol. 17 (2). P. 349–362.
12. Shechter D. A. Overcoming the Grammar Barrier in Foreign Language Learning: The Role of Television Series. *Journal of Language and Education*. 2018. Vol. 4 (2). P. 92–104.

13. Thornbury S. How to teach grammar. Harlow: Pearson Education Limited, 2004. 513 p.
14. Wilkinson P., Edwards-Groves J. Changing practices, changing education. eBook, 2014. 278 p.

REFERENCES

1. Andrusiak, I. (2019). The lexical approach to EFL teaching: methodological foundations and pedagogical implications. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filologii – Modern research in foreign philology*, issue 17, 281–292 [in English].
2. Hlotova, V. (2016). Komunikatyvnyi metod vykladannia anhliiskoi movy: perspektyvy rozvytku [Communicative method of teaching English: prospects for development]. *Studia methodological*, issue 42, 93–97 [in Ukrainian].
3. Kokorina, L. & Litunova, M. (2020). Komunikatyvno spriamovani metody i pryomy navchannia hramatyky anhliiskoi movy [Communicatively oriented methods and techniques of teaching English grammar]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of the humanities*, issue 27 (3), 128–132 [in Ukrainian].
4. Nypadymka, A. (2020). Vykorystannia svitlyn yak sposib pidvyshchennia motyvatsii uchniv pid chas vvychennia hramatyky anhliiskoi movy [Using photos as a way to increase pupils' motivation while learning English grammar]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of the humanities*, issue 30 (4), 163–167 [in Ukrainian].
5. Pavlishcheva, Ya. (2021). Zasoby efektyvnoho rozvytku komunikatyvnykh navychok na zaniattiakh z inozemnoi movy [Means of effective development of communication skills in foreign language classes]. *Molody vchenyi – Young scientist*, issue 9 (97), 340–344 [in Ukrainian].
6. Tarnopolskyi, O. B. & Kabanov, M. R. (2019). *Metodyka vykladannia inozemnykh mov ta ikh aspektiv u vyshchii shkoli [Methods of teaching foreign languages and their aspects in higher education]*. Dnipro: Universytet imeni Alfreda Nobelia [in Ukrainian].
7. Bolitho, R. (2011). Holistic Grammar Teaching. *English Teaching Professional*, Vol. 73, 4–8
8. Evans, V., Dooley, J. & Edwards, L. (2015). *Upstream C1 Advanced. Student's Book*. Newbury: Express Publishing [in English].
9. Larsen-Freeman, D. (2003). *Teaching language: from grammar to grammaring*. Boston, MA: Heinle ELT
10. Murphy, R. (2012). *English Grammar in Use. 4th ed.* Cambridge: Cambridge University Press
11. Qureshi, M. A. (2020). Grammaticality Judgment Task: Reliability and Scope. *The Journal of Asia TEFL*, Vol. 17 (2), 349–362
12. Shechter, D. A. (2018). Overcoming the Grammar Barrier in Foreign Language Learning: The Role of Television Series. *Journal of Language and Education*, Vol. 4 (2), 92–104
13. Thornbury, S. (2004). *How to teach grammar*. Harlow: Pearson Education Limited
14. Wilkinson, P. & Edwards-Groves, J. (2014). *Changing practices, changing education*. eBook.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Михайл ГРАНД. Громадсько-політична діяльність Костя Паньківського наприкінці Другої світової війни та у перші післявоєнні роки (1944–1948).....	4
Святослав ІВАНЬО. Ключові аспекти діяльності Львівського відділення Польського доісторичного товариства та його роль у популяризації археології у міжвоєнній Галичині.....	11
Віталій КАЛІНІЧЕНКО, Сергій ПИВОВАРОВ. Металеве зооморфне навершя бойової пліти з Чорнівського городища XIII ст.....	17
Роман КОРСАК, Ольга СВІТЛИНЕЦЬ, Олександр КОВАЛЬ. Перспективні шляхи організації обслуговування у вітчизняній готельно-ресторанній індустрії в умовах розвитку євроінтеграційних процесів.....	25
Юлія ЛІВІНСЬКА. Збройні конфлікти за участю Російської Федерації в Нагірному Карабасі, Придністров'ї, Грузії та в Україні в українській історіографії.....	31
Віолета МОНСЕВИЧ. Розвиток тематичної картини в історико-батальному живописі України другої половини XX століття.....	39
Ольга СЕРПУТЬКО, Світлана СТЕПАНЮК, Олександр ЛЕМЕШКО. Історична роль жіноцтва у розвитку бойових дисциплін Будо.....	45

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Людмила АНДРОЩУК. Роль концепції хореоавтора у втіленні авторської ідеї при постановці хореографічного твору.....	50
Катерина БОНДАРЕНКО. Людиноцентричність як сучасний підхід до формування інтер'єрів офісів на основі принципів універсального дизайну.....	56
Борис ГАВРИЛЮК. Муралізм Олексія Бордусова «Аес» та Володимира Манжоса «WaOne», «Interesni Kazki».....	61
Оксана ЗАХАРОВА. Репертуарна політика академічних оперних театрів України як складова радянської музичної доктрини (30-ті – 50-ті роки XX ст.).....	71
Назар КРАВЧЕНКО. Буддійсько-медитативні відголоски Сякухаті у флейтових соло композиціях Віла Офферманса в контексті «захід–схід».....	76

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Вероніка ГАЙДАР. Деякі особливості розкриття теми смерті у поезії Івон Боланд (на матеріалі вірша “Fever”).....	82
Крістіна ГОЛОВЕНКО. Внутрішня форма метафори на позначення концепту LOVE / ЛЮБОВ в англійській та українській мовах.....	87
Наталія КОРОЛЬОВА. Репрезентація комічного у гумористичних фейкових новинах.....	93
Inna KRASOVSKA. Styles of speech: suprasegmental parameters of classification.....	98
Оксана КУНЦЬО. Ментальні виміри образності в художньому тексті: когнітивно-граматичний аспект.....	104

ПЕДАГОГІКА

Світлана БАСОВСЬКА, Наталія ЛАНОВЕНКО-МЕЛЬНИК, Марія ЧЕРВОНІЙ. Формування методичних засад і становлення професійної української вокальної школи у контексті європейської вокальної культури кінця XIX – початку XX століття.....	110
Наталія БЕНЬКОВСЬКА. Проблема професійної підготовки майбутніх офіцерів Військово-Морських Сил Збройних Сил України у педагогічній теорії.....	120
Тетяна БЛАН, Оксана ПЕТРІВ. Емоційна культура як складова педагогічної взаємодії.....	124

Тетяна ВАЛЕНТЬЄВА, Юлія СМОЛЯНКО, Юлія СЕМЕНЯКО. Проблемне навчання у закладах вищої освіти як засіб формування професійної компетентності майбутніх педагогів.....	130
Ван ЧЖЕЦІН. Педагогічні умови формування духовної культури майбутніх учителів музичного мистецтва.....	140
Юлія ВОЛИНЕЦЬ, Надія СТАДНІК, Тетяна ПАНЧЕНКО. Розвиток уявлень про кількість у дітей раннього віку життя.....	146
Микола ГАЛІВ, Зоряна БУРКОВСЬКА. Василь Сухомлинський про виховання морально-вольових рис у дітей: гендерні аспекти.....	153
Ольга ГАЛЦАН, Ірина ШИМАН. Проблема підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до інноваційної музично-педагогічної діяльності у координатах міждисциплінарних досліджень.....	159
Каталін ГНАТИК, Катерина ФОДОР. Граматичний аспект вивчення іноземної (англійської) мови: від теорії до практики.....	165
Оксана ГОРОЖАНКІНА. Розвиток музичної пам'яті у процесі фортепіанного навчання учнів мистецьких шкіл.....	171
Тетяна ГОРОХІВСЬКА. Аналіз моніторингового дослідження рівня розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів фахових дисциплін технічних ЗВО.....	179
Лада ДАНИК, Ганна ДУДНІК. Коронеологізми як інструмент відтворення картини світу.....	186
Михайло ДЕМ'ЯНЧУК. Комунікативна підготовка майбутніх бакалаврів фізичної реабілітації в медичній академії – виклик часу.....	192
Svitlana DOBROVOLSKA, Mariana OPYR, Svitlana PANCHYSHYN. Motivating learning activities of higher education students to study foreign languages under distance learning program	198
Lesia YEVDOKIMOVA-LYSONHOR. Formation of the communication culture of the future specialist in the international business.....	204
Станіслава ЗАЙЦЕВА, Логарасан МАДХАЙЯН. Набуття навички письма іноземними студентами за допомогою вебзастосунку Google Форми на заняттях з української мови як іноземної.....	213
Оксана ІВАНОВА, Олена ГОРИЦЬКА, Тетяна ШАПОВАЛОВА. Освітня інтеграція крізь призму академічної мобільності студентів.....	220
Anton IVASHCHUK. Methodological principles of emergence and development of French teaching methods in Galicia (second half of the XIX – first half of the XX century).....	229
Соломія ІЛЛЯШ, Ірина САДОВА, Іван КУТНЯК. Інноваційна культура вчителя початкових класів та механізми її формування.....	237
Любов КАНШЕВСЬКА. Формування готовності до відповідального батьківства у старшокласників інтернатних закладів.....	243
Юлія КЛИМОВИЧ. Вплив освітніх трендів та тенденцій на професійну підготовку філологів в умовах соціально-економічних перетворень.....	249
Катерина КОВАЛЬОВА. Рольова гра як ігрова технологія навчання на заняттях іноземної мови.....	255
Іванна КОЖУШАНА, Наталія ВОВК. Інформаційне забезпечення співпраці зі стейкхолдерами закладів вищої освіти як інструмент удосконалення освітніх програм.....	263
Олена КУЗЬМЕНКО, Юлія ЛІСОВА, Крістіна НОВІК. Використання освітнього потенціалу онлайн-дошок в аспекті розвитку діалогічного мовлення учнів	270
Вікторія ЛОГВИНЕНКО, Емілія КОСТИШИН. Деонтологічні засади професійної діяльності фахівців ДСНС України.....	280

CONTENTS

HISTORY

Mykhail GRAND. Socio-political activity of Kost Pankivsky at the end of World War II and in the first postwar years (1944–1948).....	4
Sviatoslav IVANO. Key aspects of the activity of the Lviv Branch of the Polish Prehistoric Society and its role in the popularization of archaeology in interwar Galicia.....	11
Vitaly KALINICHENKO, Sergey PIVOVAROV. Metal zoomorphic headbattle raft from the Chornivka hillfort of the XIII century.....	17
Roman KORSACK, Olha SVITLYNETS, Alexander KOVAL. Prospective ways of organization of service in domestic hotel and restaurant industry in conditions of European integration development.....	25
Yulia LIVINSKA. Armed conflicts with the participation of the Russian Federation in Nagorno-Karabakh, Transnistria, Georgia and Ukraine in Ukrainian historiography.....	31
Violeta MONSEVICH. Development of the thematic picture in historical and battle painting of Ukraine of the second half XX century.....	39
Olha SERPUTKO, Svetlana STEPANYUK, Oleksandr LEMESHKO. Historical role of women in the development of martial disciplines of Budo.....	45

ART STUDIES

Ludmyla ANDROSHCHUK. The role of the concept of choreo-author in the embodiment of the author's idea in the choreographic work.....	50
Kateryna BONDARENKO. Human centredness as a contemporary approach to the formation of office interiors based on the principles of universal design.....	56
Borys GAVRYLIUK. Muralism by Oleksiy Bordusov «Aec» and Vladimir Manzhos «WaOne», «Interesni Kazki».....	61
Oksana ZAKHAROVA. Repertoire policy of academic opera houses Ukraine as a component of the Soviet musical doctrine (30–50 of the twentieth century).....	71
Nazar KRAVCHENKO. Buddhi-meditative echoes of Shakuhachi in flute solo compositions of Wil Offermans in the context "west–east".....	76

LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Veronika HAIDAR. Some features of the theme of death in Eavan Boland's poetry (based on the poem "Fever").....	82
Kristina HOLOVENKO. The inner form of the metaphor denoting concept LOVE in English and Ukrainian.....	87
Nataliia KOROLOVA. Representation of the comic in humorous fake news.....	93
Інна КРАСОВСЬКА. Стили мовлення: супрасегментні параметри класифікації.....	98
Oksana KUNTZO. Dimensions of imagery in literary text: cognitive grammar aspect.....	104

PEDAGOGY

Svitlana BASOVSKA, Natalia LANOVENKO, Mariia CHERVONII. Formation of methodical bases and professional Ukrainian vocal school in the European vocal culture context of late XIX – early XX century.....	110
Natalia BENKOVSKA. The problem of professional training of future officers of the Naval Forces of the Armed Forces of Ukraine in pedagogical theory.....	120
Tetiana BILAN, Oksana PETRIV. Emotional culture as a component of pedagogical interaction.....	124
Tatiana VALENTIEVA, Yuliia SMOLIANKO, Yuliia SEMENIAKO. Problem learning in higher education institutions as a means of forming professional competence of future teachers.....	130
Wang ZHEQING. Pedagogical prerequisites for forming spiritual culture of future music art teachers.....	140

Yuliya VOLYNETS, Nadiia STADNIK, Tetyana PANCHENKO. Development of ideas about the amount of children of early age.....	146
Mykola HALIV, Zoriana BURKOVSKA. Vasyl Sukhomlynsky on the education of moral and voluntary features in children: gender aspects.....	153
Olha HALITSAN, Iryna SHYMAN. The problem of preparing future music art teachers for innovative music and pedagogical activities in the coordinates of interdisciplinary research.....	159
Katalin HNATYK, Kateryna FODOR. Grammatical aspect of learning a foreign (English) language: from theory to practice.....	165
Oksana GOROZHANKINA. Developing musical memory in the course of teaching piano to art school students.....	171
Tetiana HOROKHIVSKA. Analyzing a monitoring study on professional-pedagogical competency levels in lecturers of professional disciplines from technical universities.....	179
Lada DANIK, Anna DUDNIK. Coroneologisms as the instrument to picture the world.....	186
Mykhailo DEMIANCHUK. Communicative training of future bachelors of physical rehabilitation in medical academy – the challenge of time.....	192
Svitlana DOBROVOLSKA, Mariana OPYR, Svitlana PANCHYSHYN. Motivating learning activities of higher education students to study foreign languages under distance learning program	198
Lesia YEVDOKIMOVA-LYSOHR. Formation of the communication culture of the future specialist in the international business.....	204
Stanislava ZAITSEVA, Logarasan MADHAIYAN. Acquiring writing skills by foreign students using web application Google Forms in a class “Ukrainian as a foreign language”	213
Oksana IVANOVA, Olena HORYTSKA, Tetyana SHAPOVALOVA. Educational integration through the prism of students 'academic mobility.....	220
Anton IVASHCHUK. Methodological principles of emergence and development of French teaching methods in Galicia (second half of the XIX – first half of the XX century).....	229
Solomiya ILLYASH, Iryna SADOVA, Ivan KUTNIAK. Innovative culture of primary school teacher and mechanisms of its formation.....	237
Liubov KANISHEVSKA. Formation of readiness for responsible parenthood among high school students of boarding schools.....	243
Yuliia KLYMOVYCH. The influence of educational trends and tendencies on the philologists' professional training in the context of socio-economic transformations.....	249
Katerina KOVALOVA. Role playing as the game technology of training during foreign language lessons.....	255
Ivanna KOZHUSHANA, Nataliia VOVK. Information provision of cooperation with higher educational institutions stakeholders as a tool for educational programmes improvement.....	263
Olena KUZMENKO, Yuliia LISOVA, Kristina NOVIK. The usage of the educational potential of online whiteboards in the aspect of students' dialogical speech development.....	270
Viktoriia LOHVYENENKO, Emilia KOSTYSHYN. Deontological principles of professional activity of specialists of the SES of Ukraine.....	280

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ НАУК:**

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

**HUMANITIES SCIENCE
CURRENT ISSUES:**

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 49. ТОМ 1
ISSUE 49. VOLUME 1**

Редактори-упорядники

Микола Пантюк

Андрій Душний

Василь Ільницький

Іван Зимомря

Здано до набору 04.04.2022 р. Підписано до друку 29.04.2022 р.

Гарнітура Times New Roman. Формат 64×84/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 33,71. Зам. № 0422/166. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

Телефони: +38 (048) 709 38 69,

+38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.